

Berlin

Hauptbahnhof

Глибока ніч. Більшість крамничок та кав'ярень давно зачинена. Але потяги прибувають і відходять, нічна пасажирська річка то перетворюється на струмочок, то знову трохи повнішає. Хтось біжить на Ес-Бан — звідти відправляється ще один потяг щогодини, чи на поодинокі нічні автобуси, хтось прямує до вервечки таксі, ще хтось чекає на пересадку, наприклад, до Гамбурга о 3.45 ночі.

Між усього цього ширяю я. Маю на увазі, зараз я ходжу, повільно, роззираючись навколо, не тільки ліворуч-праворуч, але й угору-вниз. Бо Берлінський головний вокзал дуже багаторівневий — п'ять поверхів і ще два під ними, які не використовують для руху потягів. Але ширяти я вмю, коли виникає потреба.

Мене звати Таїсія, і я — відьма. Звичайна відьма з України, доброго відьомського роду, уроджена киянка,

донька матері відьми й онука відьми-бабусі. У нас із цим не так строго, як у євреїв, але в дев'яти випадках із десяти відьомство передається від матері доньці, рідше — синові.

Тут я у відрядженні. Коли на Лисій горі ми зібралися вночі 30-го квітня, велика війна вже вирувала в Україні понад два місяці. Звісно ж, ми не лишалися осторонь: сестри, усі як одна, рвалися на фронт, у зону боїв. Декотрі вже прибули звідти. Влаштувалися санітарками, зціляли поранених, відшіптували контужених, коли могли ще чаклували, чинили ворогам капості дрібні, а часом і великі. Підривали їхні боеприпаси, підпалювали хати, де ті ховалися, труїли воду в колодязях, з яких пили окупанти.

Але мене й ще п'ятьох сестер викликала Відьомська Рада та скерувала в Європу, у столиці, допомагати українським біженцям. Аліса в Парижі, Ганна в Брюсселі, Оленка у Варшаві, Янка в Празі, Ірися у Відні. А я в Берліні.

Роботи в мене вистачає. Ось-ось має прибути нічний потяг із Варшави, там напевно буде повно наших. Переважно російськомовних, набурмосених і нашо-рошених, але все одно роззявкуватих і наївних. Потяг цей прибуває поза розкладом, але я зазирнула в диспетчерську (я вмю ставати невидимою, щоправда, ненадовго, бо це виснажує).

Зараз я видима — така собі смаглява жінка близько тридцятки, підтягнута, худорлява, з короткою зачіскою та чорним волоссям. (Щоб стати блондинкою,

мені потрібно секунд десять, але це теж втомлює. Ча-
клування дико виснажує).

Стати невидимою для простолюду — легко. А от ста-
ти невидимою для інших чарівників — тут потрібна ве-
лика сила. Не всі її мають. Також і накласти невидимість
на когось іншого потребує напруження, висотує силу.

Я йду вздовж ескалаторів, які ведуть на перони. Хо-
да моя пружна, я в кедах, широких шортах і в худі з на-
кинутим на голову каптуром.

Відьом, відьмаків і привидів на Гауптбангофі чима-
ло, особливо вночі. Онде ескалатором між поверхами
піднімається Скшетуський*. Це польський відьмак, він
переважно контролює пересування своїх заробітчан —
такі тут є, і їх чимало. Прямують до Ірландії чи до Іслан-
дії на удесятеро більші заробітки. А Скшетуський за ни-
ми приглядає. Він — сильний відьмак, дуже сильний.

Цей Скшетуський має свій бзік, через який мусить
постійно лишатися невидимим. Він одягнутий у стрій
польського шляхтича, просто за Сенкевичем чи Єжи
Гофманом: красивий розшитий каптан, чоботи, шабля
при боці й шапка з пір'їною. Він вичекав хвилину, коли
на ескалаторі немає людей, щоб не наштовхнутися ні
на кого. Коли вмієш ставати невидимим, дуже швидко
опановуєш й уміння ні до кого не торкатися.

Піднявшись, він бачить мене. Усміхається, підно-
сить руку до шапки:

* У романі Генріка Сенкевича «Вогнем і мечем» фігурує Ян Скше-
туський, прототипом якого був військовий командувач і полков-
ник Миколай Скшетуський.

— Вітам, сьостро! Зараз відпроваджую тих цваняків
до нічліжки в Тіргартені. У них там нелегальне намето-
ве містечко. Але за годину звільнюся, принаймні маю
таку надію. Можу тебе запросити на пиво чи на каву?

Він до мене явно нерівно дихає. Мені Скшетусь-
кий теж подобається, принаймні не бридкий і завж-
ди в доброму гуморі.

Також він знає українську — стажувався у нашій
Академії в Конотопі. Але і я знаю польську, тож наші
діалоги — це мовний мікс, до того ж з обох боків.

Знизую плечима:

— Якщо я буду тут — длячого не?

Скшетуський іще раз підносить руку до шапки, грече-
но вклоняється, тихо брязнувши срібним окуттям піхов
шаблі об парапет ескалатора, і м'яко йде до платфор-
ми із зеленим кружальцем Ес-Бану, куди саме завер-
тають шестеро чоловіків із великими чорними торба-
ми через плече. Їхні носато-вусаті обличчя червоні, аж
пашіють. Горілка, випита в ресторані потяга між По-
знанню й Жепіном, повільно залишає їхні мізки. Вони
крутять головами й часто вживають слово на літеру
«к». Скшетуський підходить до них і зупиняється тро-
хи збоку, іронічно споглядаючи, як його компатріоти
розбираються в схемі берлінського транспорту.

Я видима, тож вирішую допомогти. Підходжу до чер-
вонолицих і показую на ескалатор:

— Панове! До стації Тіргартен ту догури, лева стро-
на, вшистке поцьонгі. Два пшистанкі. Бельв'ю і на-
степни — Тіргартен!

— Дзенькуєми пані бардзо! — від алкогольних випарів із шістьох ротів мені на мить аж дух забило. Поляки сунуть на ескалатор і Скшетуський, тримаючи дистанцію позаду них, вдячно усміхається мені через плече й прикладає правицю до серця.

Я розвертаюся й спускаюся іншим ескалатором у напрямку головного виходу.

Мій поза розкладом потяг прибуває на глибший, підземний поверх. Але я ще маю кілька хвилин, бо на Аренсфельде поїзд зупинили, тож виходжу через скляні автоматичні двері назовні, до курилки. Тут теж ошиваються різні непевні примари. Онде Снайпер Вася. Він не привид і не відьмак. Снайпер Вася — проклятий. Він наприкінці війни, навесні 1945-го, застрелив одну надзвичайно сильну відьму, і вона, конаючи, закліяла його. Снайпер Вася видимий, але він неживий. Він не може померти. Його серце давно не б'ється й кров, зупинившись, загусла у венах. Він має людські потреби, відчуває голод, спрагу, біль. Болю цього він має багато: щодня, щомиті. І ще — він мерзне, постійно мерзне, навіть у літню пору.

Зараз Снайпер Вася саме виколупує недопалок із круглої металевої попільниці — якийсь турист, біжучи до таксі, загасив до половини викурену сигарету, і Снайпер Вася по гарячих слідах намагається її розкурити знову.

Я підходжу ззаду й торгаю Снайпера Васю за плече. Він різко розвертається й витріщає на мене свої каламутні мертві очі з зіницями, що не вужчають і не розширюються.

— Спокійно! — кажу я і махаю в нього перед носом пачкою «Вінстона». Снайпер Вася попускається, його обличчя із грізно-жалюгідного стає просто жалюгідним.

Снайпер Вася бомжує в Берліні. Часом пробує влаштуватися консультантом зі стрільби. Принаймні він так каже. Але я знаю правду: відьма, помираючи, закліяла його на стрільбу. Відтоді Снайпер Вася не може зробити жодного пострілу. Він спершу не вірив, ідеально чистив зброю, шурував-прошуровував люфу, продмухував, дивився на просвіт, довго клацав затвором, щоб переконатися, що механізм не заклинить. Заряджав, натискав на гачок — і зброя давала осічку. Нерідко куля розривалася в люфі. Снайперові після однієї такої спроби маленьким осколком продірявило праве вухо. Дірка помітна й досі — така собі особлива прикмета.

Тож коли Снайпер Вася приходив влаштуватися консультантом зі стрільби, йому найперше пропонували продемонструвати, як стріляє він сам. І Вася виходив, не прощаючись.

Зараз Вася тягне з пачки сигарету, одразу ж прикурює її від недопалка, який ще тримає в пальцях, і пробує зобразити вдячність на своєму мертвому обличчі.

— Спасіб! Спасіб! Данке, фрау, данке!

Снайпер Вася ніколи не запам'ятовує співрозмовника — я вже давно у цьому переконалася. Щоразу він бачить тебе як уперше. Але мені це не перешкода,

бо Снайпер однаково комунікабельний із усіма. Він просто сипле навсібіч інформацією, невідомо звідки здобутою, коли бачить, що співрозмовник його розуміє.

— Що ти тут делаєш? — запитую я крізь зуби, прикурюючи й собі сигарету.

— На звезду посмотрить хочу. — Снайпер Вася затягується і, хитрувато мружачись, випускає ніздрями дим.

— Шо за зізда?

— Рімма Корсакова, певица оперная! Опозиционерка, со скандалом уехала із Росії. Вот в Берлін переезжаєт.

— А яким вона поїздом прибуває?

— Она с аеропорта на Реджіо со світой едет, первим класом. Самольотом с Вільнюса прілетела. Но на трасе пробка: возле Альтглініке упала фура поперьок дороги, лімузін не доехал, іх здесь зустрічать будут.

Снайпер Вася киває в бік дороги, і я бачу, що поза вервечкою таксі окремо вишикувалися три лімузини й чорний броньований джип. Чоловіки в темних костюмах і білих сорочках із дротиками-пружинками у вухах походжають біля авт, позираючи в бік скляних дверей.

Раптом майже впритул до джипа зупиняється мікроавтобус, і з нього вилазить оператор з камерою напереваги, за ним ще кілька людей, серед яких журналістка з мікрофоном. Після мікроавтобуса під'їздить ще декілька авт, із яких висідають чоловіки з фотоапаратами

й відеокамерами. Уся ця публіка повз нас організовано прямує до скляних дверей і за ними займає позиції перед ескалаторами, які вивозять пасажирів на світ божий.

Я гашу викурену до половини сигарету й простягаю її Снайперу Васі. Він вдячно забирає недопалок, і я швидко йду за журналістами. Уже в самих скляних дверях роблюся невидимою. Ніхто цього не зауважив: ішла жінка й кудись, мабуть, повернула. Зупиняюся під великим табло з розкладом і звідти обсервую ситуацію.

Медійники вмить пожвавішали — на ескалаторі з'явилася група людей, посередині якої — пишна темноволося дама в шубі й із владним спокійним поглядом. Вона теж відьма, я бачу це одразу й чітко. І мене це навіть не дивує.

Наших сестер (братів — теж) не бракує в мистецькому світі. Серед лауреатів Оскара відьмаків і відьом із півтора десятки, а Нобелівських лауреатів із літератури лише двоє. Зате з біології — десять! Бо в біології чаклування легше застосувати, ніж у літературі.

А тим часом Корсакова зійшла з ескалатора й за кілька кроків поважно зупинилася. Навколо неї вишикувалася вся група супроводу — близько півдюжини чоловіків та жінок із валізами й великими кофрами. І між тими кофрами й валізами я зауважила, що оперна діва тримає за руку маленьку дівчинку в легкому сірому пальтечку. Дівчинка була темно-русява, із заплетеними двома товстими кісками по плечі й сумним